

КАРВОН ОЛГА БОРИШИ КЕРАК

ЎН ИККИНЧИ БЕШ
ЙИЛЛИК ҲИСОБИГА

Шарҳондаги 37-автокорхона ҳайдовчиси Абдуваҳид Зокиров ўн иккинчи беш йиллик ҳисобини очди.

У ўн биринчи беш йилликнинг ўтган даври мобайнида 17 минг тонна ҳалқ хўжалик юкнини ташиб, олган социалистик мажбуриятдан 5 минг тоннага ўзиб кетди. Корхонада ўн йилдан буюн меҳнат қилаётган А. Зокиров капитал ремотсиз 1 миллион километр йўл босиб мажбуриятнинг ҳам олган. У бу сўзининг ҳам укладдан чиқиб арафасида. Пешлада ҳайдовчи бундай муваффақиятга машинанинг техник каровини ахшиллаш эволига эришди. Абдуқодир Хонқов, Жўрабой Алиев, Зокир Мангалиев сингари йиллар нафардан зиёд киши унинг шогирдлари ҳисобланади.

КОНКУРС ҲОЛИБИ

Мақтабача болалар тарбияш муассасаларининг республика кўрсаткичларида Андижон области пионерлар саройи биринчи ўринни эгаллади.

Еш граждандарнинг сеvimли масканига Ўзбекистон ССР Маориф ва тўғриликнинг кўма Қизил байроғи ва пул мукофоти берилди.

А. ҚУРОНОВЕВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

Кўйликдаги кўрсаткич ва темир-бетон конструкциялар таъриба заводида замонавий кўприк ва йўллар қурилиши учун киркдан зиёд турда махсулотлар тайёрланади. Заводга «Коммунистик меҳнат қоронаси» деган фахрли номи берилган. Суратда: ишлаб чиқариш илгорлари А. Рибалкин (чапда) ва Х. Абайдуллаев.

Ф. Шарафутдинов фотоси.

ШАҲРИМИЗ ЖАМОЛИ

ДЕПУТАТ
ВА ҲАЁТ

Фарғона шаҳри ўз индустрияси саломғи ҳикматидан республикамизда Тошкент шаҳридан кейин иккинчи ўринда туради. Шунинг дикқатга сазовори, шаҳар саноат қороналари сафига йил сайин янги гигантлар, қувватлар қўшилмоқда. Шу билан бир қаторда шаҳарда ун-жой, маданий-маиший объектлар, мактаблар, бочча-ясиллар, спорт иншоотлари қурилишига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Бу саҳада шаҳар Советининг кўпсонли депутатлари кизмати шубҳасиз катта бўлаётган.

Партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлиги туфайли республикамизнинг ҳамма жойида бўлганидек, Фарғона шаҳрида ҳам ободчилик ва бунёдкорлик ишлари кенг қўламда давом этмоқда. Чунинки, сўнгги уч йилнинг ўзиде ун-жой, маданий-маиший ҳамда болалар муассасалари, шифохоналар қурилиши, масалалари шаҳар Совети сессиялари ва йиғилишларида изчил муҳокама қилиниб бунёдкорлик ишларини жадаллаштириш, ҳар бир объектни аъло ва ахли баҳорларга топириш юзасидан таъсирли тадбирлар белгилаб берилмоқда.

Кенг миёслардаги қурилиш ишлари, жумладан шаҳримизда саноат қороналари, ун-жой, медицина муассасалари, савдо, маориф, маданий-маиший объектлар қурилиши учун 246 минг сўм капитал маблағ сарфланди. Боччақароқ қишлоб айтиладиган бўлса, шу давр мобайнида 210 минг квадрат метр ҳамда ун-жой фойдаланишга топирилиб, неча юзлаб хонадонларда ҳовли тўйларни ўтказилди. Бу шаҳарда янги-янгидек қурилиш бунёд бўлди, демакдир. Шунингдек, 2600 ўринли иккита янги мактаб, қарийб минг ўринли тўртта бочча-ясил фойдаланишга топирилди. Икки савдо орасидаги йиллар, шунингдек яна бочча ўнлаб объектлар бунёд этилган давр ҳам бўлди. Масалан, шаҳарнинг Қирғули районида 10 минг номерли янги автомат телефон станцияси, савдо маркази фойдаланишга топирилди. Шаҳарнинг ўзиде қатор замонавий магазинлар иш бошлади. Шулардан бири Ленин кўчасидаги

ҳам кенг қўламдаги тадбирларни амалга оширилади. Ўтган уч йил мобайнида ун-жой фондларининг кاپитал ва жорий ремоти учун 7,7 миллион сўм маблағ иштишти.

Фарғона — йил сайин кенг қўлоқ эзиб, гуллаб-яшил бораётган шаҳар. У бош план асосида қурилади, тобора кўркамлашиб бормоқда. Сўнгги йилларнинг ўзиде шаҳарда янги ун-жой массивлари ва кватталари бунёд этилганининг ўзи шаҳар қурилиши суръатлари нафдор тездашайганини яққол кўрсатиб турибди. Учинчи беш йиллик охирида шаҳарда яна 168 квадрат метр ҳамда 16 ўн-жой бинолари қурилиб фойдаланишга топирилди. Янги бочча-ясиллар, замонавий мактаб бинолари, кинотеатрлар, савдо маркази ва 10 минг номерли янги автомат телефон станцияси бунёд этилди. Шаҳар қороналари тармоғи ҳам улдузсиз кенгайиб, янги йилларга, участкалар қад кўтарди.

Фарғонани мамлакатимизнинг гўзал ва кўркам замонавий, намунали тартиб ўрнатилган юксак маданий-ахлақий шаҳарга айлантириш — меҳнатқашларнинг эзгу орвусидир. Шаҳримиз меҳнат ахла алобта унинг улдузсиз кенгайиб, участкалар қад кўтарди.

М. АБДУЛЛАЕВ, халқ депутати Фарғона шаҳар Советининг раиси.

СССР МОЛИА МИНИСТРЛИГИ ВА СССР ДАВЛАТ БАНКИДАН

БИРИНЧИ РУС МАТБААЧИСИ
ИВАН ФЕДОРОВ ВАФОТ
ЭТГАН КЎНИНГ 400
ЙИЛЛИГИ МУНОСАБИТИ
БИЛАН ЭСДАЛИК ТАНГАНИ
МУОМАЛАГА ЧИҚАРИШ
ТЎРАСИДА

Биринчи рус матбаачиси, Россияда ва Украинада китоб нашриятининг асосчиси Иван Федоров вафотининг 400 йиллиги муносабати билан 1984 йил 3 январь куни 1 сўмлик эсдалик танга муомалага чиқарилади.

1 сўмлик эсдалик танга оқ рангли мис-никель қоғашмасидан ясалди ва 31 миллиметр диаметри доира шаклида бўлади.

Танганинг сирти ва тескари томонлари гардиш қабарик қилиб ишланади. Танганинг сирти томонига эса СССР Давлат Герби тасвири туширилади ҳамда «СССР», «1 сўм» ва «1983» деб ёзилади.

Танганинг тескари томонига Иван Федоровнинг ҳайкали фрагменти тасвирланади, унинг ўнгида «1510» ва «1583» саналари жойлаштирилади, қуйи қисмига «Иван Федоров» сўзлари, юқори қисмига гардиш бўлаб «Биринчи рус матбаачиси» сўзлари ёзилади.

Танганинг қиррасига иккита нуқта билан ажратилган «Бир сўм» сўзлари икки марта ўйиб ёзилади.

Биринчи рус матбаачиси Иван Федоров вафот этган кўннинг 400 йиллиги муносабати билан муомалага чиқариладиган эсдалик танга хонғри вақтда муомалага бўлган тангалар билан бир қаторда давлат, кооператив, жамоат қороналари, муассасалари, ташкилотлари, кўсоқлар ва айри шахслар томонидан ҳамма турдаги тўловлар учун банклар, омонат насаллари ва Алоҳи министрлигининг қороналари томонидан жорий ҳисоб сўчларига, омонатларга, акредитивларга ва юбориш учун ҳеч чекланмаган миқдорда қабул қилиниши мажбурийдир.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«МАТБУОТ СЎЗИНИНГ ЖАНГОВАРЛИГИ»

Юқоридаги сарлавҳали мақола газетанинг 1983 йил 20 ноябрь сониде 1983 йил бунди, унда «Амударё ҳақиқати» газетаси материалларида оперативлик, изчиллик етишмаётгани, райком қабул қилган қарорларнинг ижросизлиги, редакцияда оммавий-сиёсий ишларнинг сўсий кетганлиги каби камчиликлар ва нуқсонлар таҳлил қилинган эди.

АМУДАРЁ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИДАН олинган жавобда жумладан шундай дейилди: «Матбуот обзориде келтирилган фактлар, айтилган тикидий фактлар ҳақиқатан ҳам тўри. Мақола редакция партия ташкилотининг оқиқ йиғилишида ва райком бюросида кенг ва атрафчила муҳокама этилди. Редакция коллективи ва партия ташкилотига йўл қўйилган камчиликларни тезда бартараф этиш ваъзифаси топирилди. Шунингдек, редакция сигналларига соувқонлик билан берафқ қаранган ташкилот ва муассасаларнинг раҳбарлари оғустандирилди.

Район партия комитети «Амударё ҳақиқати» газетасининг мазмуни ва мундарижани кичики учун конкрет тадбирлар белгилади.

ЕРНИНГ СОҲИБИ БЎЛАЙЛИК

Халқ орасида кўпинча, пахта — кўйиб ва сув фарзанди, дейишади. Лекин бу ҳақиқатга тузатиш киритмоқ керак: иссиқлик ҳам, нам ҳам меърида бўлиши лозим. 1983 йил Ўзбекистон пахтакорлари учун ҳар қачонидан ҳам оғир келди. Табиат уларнинг иродасини, сабр-қаноатини, меҳнатсеварлигини гўё синовдан ўтказди. Пахтачилик тарихи бундай оғир ва маккор йилни анчадан буюн билмас эди. Баҳорда уч ой давомида бир томчи ҳам ёғин тушмади. Эса эса чидаб бўлмайдиган даражада жазирама туриб қолди. Термометр устун эзлик даража ва ундан ҳам юқори ҳароратни кўрсатди. Кўйининг куйдирувчи нурлари остида ҳатто катта дарахлар ҳам сулди. Ғўзанинг ноизқ шоналари тўғрисида гапирмас ҳам бўлади. Урта ярусдаги шохлар қуриб қолди. Чанг бўронлари, гулпилаб эсан шамоллар катта зарар етказди. Деҳқонлар ҳосилини сақлаб қолиш учун кўп меҳнат қилишга мажбур бўдиларди. Катта майдонларда чигитни қайта экишга тўғри келди.

Йилнинг терим мавсуми кўпинча тус олган пайтда 6 миллион тонналик ўёк «оқ олтин» учун жанг келтиётган республикамизнинг кўпинча хўжаликлариде бўлишга тўғри келди. Ғўзидовон районидаги Гандумак қишлоғи яқинида катта йўл бўйида болалар билан тўқилган пахта талари тарафтан бир тўда қария эътиборини тортди. Тўхтади. Оқсоқоллардан бири эски тангинимиз — партия ветерани, Бухорода революционнинг актив қатнашчиси Турсун Салимовни таниди.

— Бундай бойлик нобуд бўлишига йўл қўйиб бўлмайди. — Ахир ҳар бир чанокда кишиларнинг меҳнати синган. Ешимиз бир ерга етиб қолган бўлса ҳам, бу вақтда уйда ўтириб бўладими?

Мотор шовқини эшитилди. Йўлда пахта ортилган бир неча тележка тиркалган трактор кўринди. Тур орасидан оқ тола кўйини тортарди. Шамол ун ҳар томонга учирди. Салимов суҳбатни бўлиб, тракторни тўхтатиши тадаб қилиб, ҳайдовчига қўл силкиди.

— Бу нимаси, биродар, атрофга олтин сочиб кетилсан, — деб у ёш йигитни уялтирди. — Сенинкор юр, пахтага таъзим қилиб, тўки юборганларининг териб ол.

Турсун Салимов ўз тенгдошлари билан бригадага туриб, дала ва йўл четларидаги, ариқ бўйларидеги пахта тани сўнгги чанокга қадар териб олишни ваъза қилиб қўйди. «Нўловчи! Ерга ётган бир чанок олдиде тўхта, унни олиб тозалаб, яшикка ташла!» деб ёзилган ишчиларини дарахларга осиди. Бригада пахта териш комиссиялари ишлайётган бригадаларини ҳам текширди, нобуд бўлаётган момчиларга иккинчи ҳаёт бахш этди. Оқсоқоллар нам ҳам эмас, кўп ҳам эмас, 8 минг тонна пахта теришди. Бу умумий нишга қўшилган катта ҳисса. Ғўзидовон райони план ва социалистик мажбуриятини шараф билан утдилади.

Сурхондарёликлар ҳам ҳосил билан хурсанд қилишди. Қўмқўрган районидеги «Қизил Октябрь» колхозиде бригадари Ҳасан Мухторов гуруралиб бизга ғўзаси одам бўйи келадиган дала-ларини кўрсатди. Бу ерда ҳар гектар ер олтинш центнердан хом ашё берди. Бунинг устига охатда ҳосилдорлиги кам ҳисобланадиган энг қимматли ингичка толали пахта.

— Бундай юксакликка осонликча еришиб бўлмайди, — деди Ҳасан Мухторов. — Ўн центнердан йилгирма центнергача бўлган йўл — текис йўлдан сайр қилиш билан барабар. Қирқ центнергача бўлган йўл — синув. Эзлик центнердан ортигига бўлган йўлнинг номини топиш керак, хали. Бундай ҳосилни етиштириш ва йилгиртириш олиш учун одамлар қанчалар заҳмат чекканликларини тушуниш учун тўғри сўз топиш керак.

Кечқураги Сурхон водийси далаларидан қайтаётиб Термиз яқинидаги тайёрлаш пунктига кирди. Пахта ортилган бир неча тележка тарази олдиде навбат кутиб турарди. Шу ерда Идновон номли колхоз бригадари Ҳатам ота Баратов билан танишди.

— Ота, бугун қанча пахта топишдингиз? — Икки ярим тонна. — Мавсум бошидан бундай бўлганми? — 240. — Ҳосилдорлик қандай бўлганми? — Эзлик саккиз центнер. — Сифати-чи? — Оқсоқол индамай хирмонга борди-да, бир сиқим пахтани олиб боши узра кўтарди: — Қаранглар, нимаси олтиндан кам?

— Ҳақиқатан ҳам ботиб бораётган кўйиб нурида момикдек толаларнинг оппоқ иллари қимматбахо олтин каби товланарди. — Сўнгра қадимги Самарқанд, Фарғона, Андижон, Сирдарё, Тошкент областлари пахтакорлари билан учрашувлар бўлди. Ҳамма жойда, дала шийпонларида,

тайёрлаш пунктларида, пахта тозалаш қороналарида шиддат, мавсумнинг қайноқ нафаси сезилиб турарди. Пахтага бефарқ қаровчилар йўқ эди. У ҳамма ёшдаги ва касбдаги кишиларнинг жипсаштиригандек эди. Республиканинг 3 миллиондан ортиқ аҳолиси ҳосил учун курашда қатнашди. Уларнинг қайфиятини, ҳар қандай қилиб бўлса ҳам белгиланган мақсадга етиш учун, интиқиларини тушуниб етиш учун йилнинг теримнинг бориши тўғрисида га-зетадаги маълумотларини ўқибётган кишиларнинг юзларига раэм солиш керак эди.

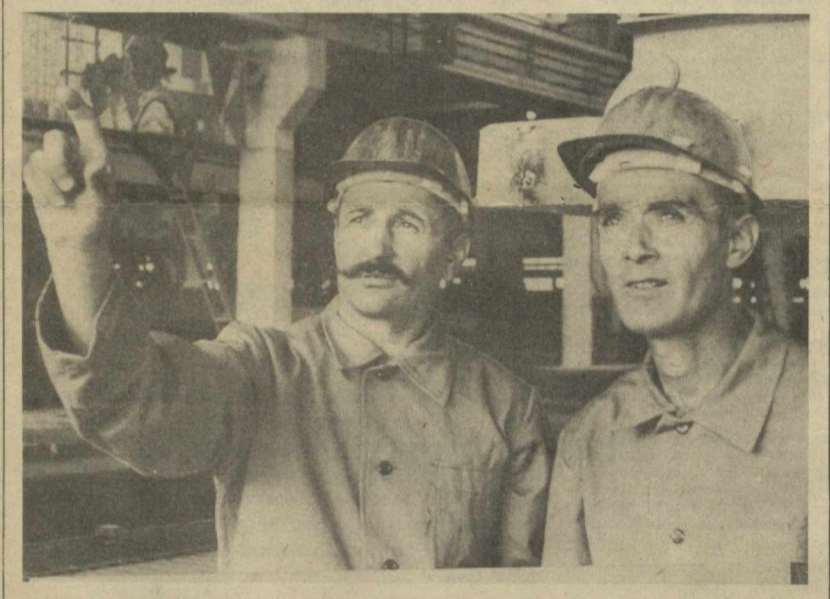
Иккизаҳ чўлида жойлашган Дўстлик районидеги Ленин номи совхозда меҳнаткор Гулан Дадажонов билан суҳбатимиз ошди қолган. Бу томонларда неча километр юрсанг ҳам бир дарахт, на бир бутта бўлмаганлиги ҳаммага маълум, — деди у. — Йўловчилар бундай шамоллар кишиларни ошдан йилгирарди. Шу-нинг учун ҳам аждодларимиз бу ерга одам келса беги қуяди, қуш учса қаноти куйди, денгалар. Мана энди қараш, гуллаган водий...

Ҳа, бундан 20 йил олдин. Бўлажак посёлкалар ўрнида биринчи қозқиларни кўрган бизлар учун аносорларни, ўрикзорларни ва чинорзорларни айланиб юрганамизда шу муддат ичиде кўмлоқ ерларни ўзгартириш мўъжиза бўлиб туюлди. Уша вақтда Фарғонадан яйдоқ чўлга биричи бўлиб келганлардан бири Тўланнинг акиси Мамажон Дадажонов бизни йўл кўчалардан «бошлаб» режаларини фахр билан ўртоқлашган эди.

Иккизаҳ чўллари, — деган эди у, — вақти келиб кишиларга мўл пахта ошга қилади. Мен бунга ишонман ва ўртоқларим билан бирга ана шу кўнни яқинлаштириш учун қўлимдан келган ҳамма ишчи қилман.

Мамажон ўз сўзининг устидан чиқди. Ватан бу пахтакорнинг хизматларини юксак баҳолаб, унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамини унвоин берди. Эндиликда Мамажон Дадажонов номи совхозининг шоли ишларини областдан ташқарида узоқ узоқларда ҳам билишади. Лекин биринчи бўлиб қўриқ очган кишининг орамизда йўқлиги қайғулдир. Бир кун даладан қайтиб келаятиб дахшатли бўронда қолиб, йўлдан адашиб ҳалок бўлди. Унинг ўрнига унаси келди, унинг кўксини ҳам ҳозир Социалистик Меҳнат Қаҳрамини.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамини. Иўлдош МУҚИМОВ. Тошкент шаҳри. («Правда» 1984 йил 2 январь).

ДАВЛАТ ҲОКИМияТИНИНГ ОЛИЙ ОРГАНИ

Шу кунларда мамлакатимизда, жумладан, республикамизда ўн биринчи қақриқ СССР Олий Советига ўтказилган савловерга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. СССР Олий Советига савло ўтказувчи Марказий савло комиссияси, Миллатлар Советига савло ўтказувчи иттифоқдош ва автоном республика савло комиссиялари, шунингдек, округ савло комиссиялари тўқилиб, улар савлога тайёргарлик юзасидан кенг қўламда иш олиб бормоқда. Меҳнат коллективлари давлат ҳокимиятининг олий органига номзодлар кўрсатмоқдалар. Бу галги савло комиссияси КПСС XXVI съезди қарорларини, беш йиллик топириқларини амалга ошириш учун курашининг масъулиятини палласида ўтади.

Улғу Октябрь ғалабаси туфайли мамлакатимизда доҳиймиз В. И. Лениннинг социалистик халқ ҳокимияти тўғрисидаги ғоялари амалга ошди. «Давлатни Советлар бираштираган... халқнинг ўзи ядора қилиши керак» — деган эди у. Кейинчалик В. И. Лениннинг социалистик халқ ҳокимияти тўғрисидаги ғоялари Коммунистик партия қарорларида ва мамлакатимизнинг Асосий Қонуни — СССР Конституциясида ўз ифодасини топди.

Ҳозирги вақтда мамлакатимизда СССР Олий Совети, иттифоқдош ва автоном республикаларининг Олий Советлари ҳамда халқ депутатлари маҳаллий Советларидан иборат 52 миңдан ортиқ Советлар мавжуд бўлди, уларда 2,3 миллиондан зиёд халқ вакиллари иш олиб бормоқда. Ана шу Советларнинг барчаси биргалликда мамлакатимиз давлат ҳокимияти органларининг ягона системасини ташкил этади.

СССР Конституциясининг 108-моддасига мувофиқ СССР Олий Совети СССР давлат ҳокимиятининг олий органи ҳисобланади. СССР Олий Совети давлат ҳокимияти органларининг ягона системасини ташкил этади.

СССР Конституциясининг 108-моддасига мувофиқ СССР Олий Совети СССР давлат ҳокимиятининг олий органи ҳисобланади. СССР Олий Совети давлат ҳокимияти органларининг ягона системасини ташкил этади.

қарори билан белгиланган эди. СССР Олий Советининг икки палатали системаси эга бўлиши СССР Иттифоқининг давлат қурилишидан ва унда кўп миллатли социалистик жамият мавжудлигидан келиб чиқади.

Иттифоқ Совети мамлакатимиздаги барча граждандарнинг, уларнинг қайси миллатга мансуб эканлигидан қатъи назар, умумий мафазатларини ифодаласа, Миллатлар Совети иттифоқдош ва автоном республикаларда, автоном област ва округларда яшовчи турли миллатга мансуб граждандарнинг мафазатларини ифодалайди.

СССР Конституциясида бинасоан Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети таъинланадиган депутатлар сонини ба-баравар бўлади. СССР Олий Советининг ҳар бир палатаси палатараисини ва унинг тўрт ўринбосарини сайлайди.

Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг раислари таъинли палаталарнинг мажлисларига раҳбарлик қилади, ҳар ҳамда уларнинг ички тартибини бошқариб боради. Ҳозирги вақтда Иттифоқ Советига ўртоқ А. П. Шитков, Миллатлар Советига ўртоқ В. П. Рубен бошчилик қилмоқда.

Мамлакатимизнинг Асосий Қонунига мувофиқ СССР Олий Совети ССР Иттифоқи ихтиёрига берилган ҳамма масалаларни ҳал этишга ҳақлидир. СССР Олий Совети мамлакатимизнинг барча бошқа олий давлат органларини тўзади; у СССР Олий Советининг Президиумини сайлайди, СССР ҳукумати —

лидари ва ҳал этилади. СССР Олий Совети палаталарининг қўшма мажлисида СССР Олий Совети Президиумини сайлайди.

СССР Олий Совети Президиуми СССР Олий Советининг доимий, узлуksиз ишлаб турадиган органи ҳисобланади. У СССР Олий Совети сессиялари ўртасидаги даврда СССР давлат ҳокимиятининг олий органи вакилларини Конституцияда кўзда тутилган доираларда амалга ошириб боради.

СССР Олий Совети Президиуми ўзининг бутун фаолияти тўғрисида СССР Олий Советига ҳисоб бериб туради.

СССР Олий Совети Президиуми депутатлар орасидан Олий Совет Президиумининг Раиси, Раиснинг биринчи ўринбосари, Раиснинг қўшма раислари, Раиснинг иккинчи ўринбосари, Президиум секретари ва СССР Олий Советининг 21 аъзосидан иборат қилиб сайланади. Ҳозир СССР Олий Совети Президиумига КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Юрий Владимирович Андропов бошчилик қилмоқда.

СССР Олий Совети Президиуми составида ишчи ва деҳқонлар, халқ зиёлилари, таниқли партия ва давлат арбоблари, Куролли Кучлари эски вакиллари бор. Унда турли миллат ўғил ва қизлари актив фаолият кўрсатмоқдалар.

шундай доимий комиссиялар тузилган бўлиб, улар фаол иш олиб бормоқда. СССР Олий Совети, унинг Президиуми ва доимий комиссияларининг бутун фаолияти Коммунистик партия томонидан ишлаб чиқилган коммунистик амалга оширишга, халқ хўжалигини ҳар томонлама раивлантиришга ва шу асосда халқимизнинг молдини ва маданий эътиборини тобора тўлароқ қондиришга, мамлакатимизнинг иқтисодий ва мудофиа қудратини янада мустаҳкамлашга, тинчлик ва халқро хаёфсизлигини мустаҳкамлашга қаратилгандир.

СССР Олий Совети, мамлакатимиз халқларининг ваколатли олий органидир. У мамлакатимизда яшовчи барча миллатларнинг вакилларидан иборатдир. СССР Олий Советига депутатликка халқимиз ўзининг ҳар жиҳатдан етуқ, ишчан, ташкилотчи ўғил-қизларини сайлайди. Сайловни ҳам меҳнатшароҳ ўзи уюштириб, ўзи ўтказади. Шунинг учун ҳам бизда сайловлар умумхалқ байрамига айланиб кетади.

КПСС Марказий Комитетининг СССР Олий Советига савлога тайёргарлик кўриши ва унни ўтказиш муносабати билан партия ташкилотларининг вакилларини белгилаб берган қарорларида таъкидланганидек, савлога тайёргарлик партиянинг ўртага қўйган иқтисодий ва социал ривожланиш вакилларининг ҳал этишга, Советлар билан меҳнат коллективларининг роли ҳамда обрў-эътиборини оширишга, давлат ва хўжалик органларининг иштини такомиллаштиришга, интизом ва тартибни мустаҳкамлашга, омманинг ташаббускорлигини янада оширишга хизмат қилиши керак.

Р. МАШАРПОВ, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Советлар бўлимининг катта инструктори.

Бизнинг суҳбат

ПУХТА ЗАМИН

Комсомол райондаги «Коммунизм» колхоз 1983 йилги мурасаб об-хаво шароитида ҳам пайдани 4700 тонна ўрнига 4880 тонна пахта тайёрлаб, Сирдарё областида олдинги ўриллардан бирини эгаллади. Миршкор деҳқонлар эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш билан 1984 йил мўл ҳосилга пухта замин яратмоқдалар. «Совет Ўзбекистони» муҳбирининг колхоз раиси Ўзбекистон, ССР Олий Совети депутаты Жавод Кучиев билан суҳбати шу ҳақда боради.

Хосилини ҳам қўшиб олиш учун курашдилар. Муҳбир: — Табиий офатлар ҳосилдорликка таъсир қилмайдими? Пахтанинг сифати пасайиб кетмайдими? Раис: — Ҳосил меҳнат билан етиштирилади. Астойдил ҳаракат қилинса, табиий офатлар ҳам ҳосил етиштириш мумкин. Колхозчи-деҳқонларимиз бутун куч, техника воситалари, ички имкониятларини табиий офатларга қарама-қарши қўйдилар ва ғолиб чиқдилар. Колхозимиз бўйича ҳосилдорлик камаймади. Аксинча, анча кўтарилди. 14 та пахтачилик бригадасининг ҳаммаси мўлҳабнинг муваффақиятли адо этди. Аҳмад Мамедов, Мураддин Кучиев, Турсунбой Тургуновлар бошлик бригадаларда ҳар гектар ер ҳосилдорлиги кўзда тутилганидан 3-4 центнер юқори бўлди.

Пахтанинг сифати масаласига келганда шуни айтиш керакки, бу борада ҳар қачонгидан ҳам яхшироқ кўрсаткичларга эришилди. Колхозимизнинг янги, колхозчиларимизнинг шахсий даромадлари кўпайиши, бўлимас фонддаги маблағнинг ортishi ҳам шундан далолат бераётир.

ҚИЙИН ШАРОИТДАГИ ГАЛАБА

Муҳбир: — Колхоз пахтакорлари 1983 ҳужали йилнинг якунидан мамнуни? Раис: — Ҳа, мамнумиз. Чунки, гоғтада оғир ва мурасаб об-хаво шароитида колхозимизда пахтадан юқори ҳосил етиштирилди. Пайдани белгиланган 4700 тонна ўрнига 4880 тонна пахта топшириб, йиллик пайани ортishi билан бажардик. Баҳор ойларида тупроқ қадамида етарли нам бўлмади. Бунинг устига ҳаво курғоқ келди. Чигитини еришги табиий намига текис ундириб ололмадик. Кўчанинг нотекис бўлиши кейинчалик салбий таъсир кўрсатди. Раҳмат, колхозчи-деҳқонларимизга, астойдил меҳнат қилиб, бор ниҳодлардан йўқ ниҳодларнинг

ЮТУҚЛАР МУСТАҲКАМЛАНАДИ

Муҳбир: — Сиз механизатор-раиссиз. Пахтачилар, ни, ҳуеусан териминг комплекс механизациялаш сирларини яхши биласиз. 1983

Колхозимиздаги 40 та «зағори кема»ни ишлаш-дақ. Ҳар бир машинада 110 тоннадан пахта терилди. Илғор механик-ҳайдовчиларимиздан Муҳаммад Мансуров, Эшмамат Нурмухамедов, Анвар Хамдиялар бункерлардан 150-200 тоннадан пахта тўқиди. Кўришиб турибдики, механизаторларимизнинг кўрсаткичлари чакки бўлмади.

Лекин, умуман олганда, бултурги машина теримдан кўнглимиз тўлмади. Бунинг сабаблари кўп. Шулардан бирини мисолга келтирарем. Биринчи ярусдаги ҳосил машина теримига бол бўлди. Иккинчи ярусдаги ҳосил нишонлари иссиқдан тўқилди кетди. Учинчи ярусдаги ҳосил кеч етилди. Бундай шароитда дефолиация ўтказиш жуда қийинлашди. Тўғри, кейинчалик барг тўқилди. Аммо машиналарни бир вақтда ишта

солиб, тўла қувват билан ишлашиш имконияти бўлмади. Шпинделлар биринчи ярусдаги пахтага яхши қамраб олди. Иккинчи ярусда ҳосил нишонлари тўғрилиқ кетганлиги тўғрилиқ беркорга айланди. Учинчи ярусдаги кўсақларни эса заҳалаб қўйиш хавфи тўғрилди. Яна бошқа сабабларга кўра кўнглик ҳужаликларда машина терими пайани бажарилмади. Илғор теримнинг кечта судралishi боиси ҳам шунда.

Бу гапларни айтиш билан машина теримидида қо-лоқлиқни хас-пўшқамоқчи эмасман. Асло ундай эмас. Илғор ҳужаликларда, шу жумладан, бизнинг колхозимизда ҳам машинада пахта териш топшириги анча ортishi билан адо этилди. 1983 йилнинг аччиқ сабоғидан 1984 йил учун тегишли хулоса чиқариб олайлик.

Мен кўп йиллик механизаторлик — раислик тажрибама асослашиб кўнгликларини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Агротехниканинг кузги-киши тадбирларини баҳорга қўйишга бўлмайди. Шу жиҳатдан олганда дала шийоилари ёнида қантарлиқ турган машиналар, механизм-агрегатларни зудлик билан устаконаларга келтириб, ремонт қилмоғимиз лозим. Агрегатлар нечоғли сифатли соғланса, баҳорда ишимиз шунча юршилади. Биз колхозимиз бўйича 1984 йилда пахта ҳосилдорлигини янада кўтармоқ учун нималар қилиш зарур бўлса, ҳаммасини амалга оширамиз. Ютуқларимизни ҳалол меҳнат билан янада мустаҳкамлаймиз.

Олтариқ райондаги Энгельс номи колхознинг суттовар фермаси коллектив чорва қишлоқини муваффақиятли ўтказиш учун мусобақани тобора қизитмоқда. Хўжалик аъзолари давлатга сут ва гўшт топшириш бўйича ўтган йилги планларни мўддатдан килари бажардилар. Суратда: илғор сут соғувчилар С. Ғофурова (чапда) ва Р. Мирзаева. Икки мусобақадан дугона ўз аҳдига содиқ қилиб мусобақадан пешқадамлик қилишмоқда. Ж. Тўраев фотолари.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИ БАЖАРИШ — УМУМХАЛҚ ИШИ!

ТОҒЛАР ТУҲФАСИ

МЎЙНОҚДАГИ КОРХОНАДА

Орол балиқчиларининг шаҳри — Мўйноқда очилган тикувчилик фабрикаси мағазинларга тайёр мол юбора бошлади. Бу ерда ҳар йили қарийб бир миллион сўмлик эркаклар кийим-кечаги тикилади. Мўйноқдаги фабрика — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик номидаги Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг филиалидир. Пойтахтдаги усталар шу фабрикани ташкил этиб, беш йиллик ичинги йилда элималарига олган социализм мажбуриятининг муҳим бадийни бажардилар. Мўйноқлик ушлаб хотин-қизлар бош корхонада стажировкадан ўтдилар. Бу орада тошкентликлар машина-ускуналарни монтаж қилишда, дастлабки моделини ўзлаштиришда ердам бердилар. Энди бирлашмада учта филиал бор. Бу филиалнинг ташкил этиш кичик шаҳарларда нечоғли ишлаб чиқаришни жамоат ишлаб чиқаришига жалб қилишга ердам беради. Бир йилда тайёрланган замонавий костюм-нимлар 30 миллион сўмлик қўпайди. (ЎзТАГ).

Бойсун ўрмончилик ҳўжалигининг территорияси, Ҳисор ва Кўхитанг тоғ тизмаларида жойлашган бўлиб, 56 минг гектар майдонни эгаллади. Бунинг яримдан кўпроги ноёб арчазорлардан иборат. Ўрмонзорларнинг айрим массивларида тоғлоча, тоғолма, ёввойи бодом, ўрик ва ёнғоззорлар ҳам бор. Бу имкониятлар ўрмончилик ҳўжалигини тиклаш ва ривожлантириш билан бир қаторда теб ўрмонзорлар бойлигини исон эртишчи учун ишлашиш, ердами ҳўжаликларни кенг миқёсда ривожлантириш — СССР Озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажаришига истиқболлар очиб бермоқда. 1983 йилда ўрмончилик ҳўжалиги ҳодимларининг иши гоғт баракали бўлди. Улар давлатга 120 тонна тоғолма ва ўрик териб топширдилар.

Бу пландаги нисбатан 40 тонна кўпидир. Бундан ташқари озиқ-овқат махсулоти сифатида ишлашладиган тоғ зираси, ангур пизи, наъматак, зир, тоғ пизи, равоч каби витаминларга бой ва хушбўй хидди ўсимликлар ҳамда қизилпойча, алқер, қаврак, юфар, кийик ўти, маккаи эне, ҳаррон сингари ўндан зиёд доривор ўсимликлардан 30 тоннадан зиёд махсулот тайёрлаб давлатга топширилди. Ўрмончилар тоғ ўсимликларидан супурги тайёрлаш, чорвалар ўтовлари учун тоғ дастлақ ишлаб чиқариш касбларини ўзлаштириб, ақоли учун жуда зарур бўлган бундай махсулотларни қўллаб ишлаб чиқаришмоқдалар. Улар ҳар йили 4—5 тонна аёло сифатли уруғлик беда етиштирмоқдалар.

Бойсунлик ўрмончилар ердами чорвачилик ҳўжалигини ривожлантиришга ҳам катта эътибор беришлялар. Ҳозир бу ерда 500 бош қўй-эчки, 100 бош қорамол, 10 минг бошдан зиёд ҳар хил парранда парвариши қилинапти. Чорва моллари учун қўтонлар, иссиқхоналар қурилган. Мустаҳкам озуқа базаси яратиб махсулоти арпа-бўғдой, 50 гектар ерда беда етиштирилди. Ўрмончилар бу йил 90 тонна дон, 300 тонна дағал ҳашак тайёрладилар. Улар 1983 йилнинг ўзига тоғ ва ўрмонлар бойлигидан 350 минг сўм, ердами ҳўжаликлардан 150 минг сўм, жами 500 минг сўмдан ортқи яппи даромад олдилар.

А. ХАЛИЛОВ, «Совет Ўзбекистони» муҳбири.

ЯНГИЛИКЛАР 84

БРОЙЛЕР ЕТИШТИРИЛМОҚДА

«Самарқандгеология» бирлашмаси Зарафшон экспедициясининг ердамчи ҳўжалигинида саккиз мингта гўштбор жўна етиштирилди. Бу шу ерда ташкил этилган автоматлаштирилган паррандачилик фабрикасининг дастлабки махсулотидир. Катта батареялар, иситиш ва вентиляция қурilmалари, инкубатор ва озуқа тайёрлаш хонаси кам чиким билан парранда урчиши имконини беради.

ЧИРЧИҚ МЕТАЛЛУРГАРИНИНГ МАХСУЛОТИ

Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металл комбинатида молибден штабилари ва порошотқ ишлаб чиқариш кўпайиб бормоқда. Қорхонани реконструкция қилиш пайанига мувофиқ халқ ҳўжалигининг кўпгина тармоқлари учун зарур бўлган ана шу махсулотни ишлаб чиқарувчи цехини қуриштириш охирида. Янги машина-ускуналарни ишта тушириш соҳасидан ишларни 160-кўрилик трестининг ва унинг ердамчи пудратчи ташкилотларининг меҳнаткашлари белгиланган мўддатда бажардилар.

ИККИ ҚАВАТЛИ ЙЎЛ

Ҳонқа район марказини Туямуёни сув омбори яқинидаги Дружба шаҳри билан боғлайдиган автомобиль йўли темир йўл устидан ўтказилди. Бу ерда икки қаватли йўл қурила бошланди. Қурилиш ниҳосига етгач, Чоржўй-Кўнғирот линиясидан келадиган составлар автомобилларнинг қатновини тўхтатмайди, кўллаб йилни ва маблағ тежаб қилинади.

ПОСВОНЛАР

Самарқанддаги «Красный двигатель» заводининг янги санавт-санитария бўлими ишта киришди. Қувоқ цехидаги ҳавони тадқиқ қилиш бўлимининг биринчи тадбири бўлди. Шундан кейин вентиляция системасини реконструкция қилишга киришилди. Энди бошқа цехларда, заводга тўташиб кетган кўчаларда ҳам ҳавонинг тозаланиш контрол қилиш, шунингдек санавт оқова суварини мўтасил анализ қилиш йўлга қўйилди. Олинган маълумотлар табиатни муҳофаза қилиш комплекс пайани тузиш учун фойдаланилади. Коллектив бу пайани шу беш йилликда амалга оширади.

САВЗАВОТ ВА МЕВА ТАЙЕРЛОВЧИЛАР УЧУН

Ўзбекистон кооператорлари тайёрлов пунктлари учун Югославиядан йилма хоналар ва ускуналарнинг дастлабки туркумини олдлар. Булар шахсий томорқа участкаларида етиштирилган ҳосилини қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжаллангандир. Жойининг ўзига тез монтаж қилинадиган ҳар бир ана шундай пунктда 40 тонна сизимлик совитиш камералари бор. Бундай камералар қишлоқ ҳўжалик махсулотларини яхши сақлайди.

ДУНЁ ХАБАРЛАР ФАКТЛАР

Воқеалар

Мақсад: Тинчлик ва бунёдкорлик

КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленумининг якунида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг нутқи текстида баён этилган факрлар ва хулосалар, СССР Олий Советининг сессияси қабул қилган «Халқаро аҳвол ва Совет давлатининг тинчлик сўбатини тўғрисида»ги қарор ҳамда сессиянинг бошқа ҳужжатлари ҳуеусида халқаро миқёсда қўлгига фикр-мулоҳазалар билдирилмоқда.

Совет парламенти барча халқларга, барча ҳолис ниятлик кишиларга мурожаат этиб, жаҳон ёғини чиқилиш мумкин бўлган уқунини вақт фаниматига ўчиришга чақирди. СССР Олий Совети, деб таъкидлайди Парижда чиқадиган «Юманте» газетаси, Совет Иттифоқи хоғ Шарқдаги биронта мамлакатнинг хавфи сизилганига кўз олайтираётгани йўқлигини тантанали равишда билдирди. Совет

Яман Халқ Демократик Республикаси. Халқ ҳўжалигини янгилашда Демократик Яман қўёғасини тўбдан ўзгарди. Халқ ҳўжалигининг етакчи тармоқлари раванкига Совет Итти-

ҲАРБИЙ ТЎНТАРИШ

ЛОНДОН, 1 январь. (ТАСС). Нигерияда 30 декабрдан 31 декабрга ўтар кечаси содир бўлган ҳарбий тўнтарини натижасида соғий уй-жой қурилиши ва атроф муҳит министри генерал-майор Муҳаммаду Бухори Нигерия давлатининг бошлиғи ва мамлакат қуроли кучларининг бош қўмондоғи бўлиб қолди, деб хабар қилади Рейтер агентлиги Лосандон.

Ҳарбийлар «мамлакатни таҳлилани яқинидаги қийинчиликлардан қўтултириш» учун ҳўжиятин қўлга олдилар, деб таъкидлади Муҳаммаду Бухори. Федерал ҳарбий ҳўкумат, деғи у, эконономика бошқарушини тақомиллаштириш, тўлов балансининг намоматини тўғатиш, унумсиз харажатларни анча қисқартириш, меҳнаткашлар оммасининг аҳволини яхшилаш учун зарур куч-гайратларни сарфлайди. Кейинги йилларда Нигерия жаҳон иқтисодий кризисига сабабли жиддий таназзули бошдан кечириётган йил маълум эди. Мамлакатнинг асосий валюта тушумлари манбон бўлган

ҚУРОЛСИЗЛАНИШ — ДАВР ТАЛАБИ ЯГОНА ИУЛ

Швейцариялик олим Жан Жак Бабелининг ҳисобларига қараганда, сўнги 5 ярим минг йил мобайнида планетамизда 15 минг мартаба уруш бўлиб, атиги 292 йил тинчлик ҳўкм сурган экан. Ана шу нўқтан назардан, доимо уруш майдони бўлиб келган Европа қитъасида сўнги 38 йил мобайнида ҳўкм суриб келатган тинчлик авваллари тарихда бўлмаган бир ҳолдир. «Ҳозирги тарихда илгари асло қўрилмаган кўп мўддат — қарийб 40 йилдан берди Европа тинчлик шароитида яшаб келмоқда. Бунга социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг изчил тинчликсеварлик сиесати, қитъадаги тинчликсевар кучларининг гайрат-ҳаракатлари, шунингдек Фарбдаги соғлом фикрли сиесатчиларнинг реалистик позицияси тўғрилиқ эришиш мумкин бўлди», дейилади ўртоқ Ю. В. Андропов Баёнотида. Бу масалада фақат қурол кучига ва куч сиесатига ишонадиган АҚШ президенти Р. Рейган маъмуриятининг қарашлари бутунлай бошқача. Оқ уй ҳўжайини бундан икки ой аввал сўзлаган нўқларидан бирини: «Мен тантанали равишда биз тинчликка қўмақлаш олишимиз, шу билан бирга бизнинг озоғлик ва хавфсизлигимизни гарантйялашимиз учун Американинг ҳарбий қудратини тиклашини ваъда қилган эдим. Бизнинг тийиб турадиган ядро потенциалимиз урушдан кейинги даврда тинчликнинг ягона буюқ таянчи бўлиб келган ва шундай бўлиб қолмоқда» деғи.

Бу гапларнинг мағзи чақиладиган бўлса, сўнги 38 йил давомида планетамизни катта уруш олоғидан сақлаб келган нарса социалистик мамлакатларининг, биринчи навбатда Совет Иттифоқининг тинчликсевар сиесати, миллион-миллион тинчлик тарафдорларининг кураши эмас, балки АҚШнинг ядро потенциалидир, деган маъно чиқади. Фактлар эса шундан иборатки, иккинчи жаҳон урушидан кейинги йилларда инсоният бир неча бор, анкироғи 19 мартаба АҚШ маъмуриятининг айби билан ядро уруши ёқасига келтириб қўйилди. Шу йиллар мобайнида Вашингтоннинг 262 мартаба бошқа халқларнинг ички ишларига қуроли аралашшини натижасида деғиб чиққан кичик регионал урушлар жаҳон урушига айланиб кетиши хавфи бўлган. Ўз ядро потенциалини дунёда

тинчликнинг ягона буюқ таянчи деб кўрсатишга ҳаракат қилаётган Қўшма Штатларнинг бошқа мамлакатлар территориясидан куч ишлашиши ва унинг қуроли ердамида ҳўжиятин тепасида турган диктаторлик тузумларининг ўз халқларига қарши олиб борган урушлари сўнги 38 йилда 20 миллион киши ҳаётини олиб кетди. Америкага «тинчлик» ўриатиш халқларга ана шундай қимматга туғди. Ҳозир дунёда ҳар қачонгидан ҳам мурасаб, ҳар қачонгидан ҳам кескин вазиет урушда келган экан, бу АҚШнинг қуролиниш пойғаси, биринчи навбатда ядро қуроли пойғаси сиесатининг оқибатидир. Ядро қуроли ядро урушини бартараф этиш учун зарур деғиш хомхаёл бўлиб, ана шу қурол ердамида ўзларининг ёвуз ниятларига эришмоқчи бўлганлар асл ниятларини ниқоблаш мақсидида лўтти-боғлик қилмоқдалар. Наҳотки, тинчликни сақлаб қўлишининг бошқа бир йўли йўқ? Бор. Бу доимо Совет Иттифоқи тақлиф этиб келатган, фақат тақлиф этибгина қолмай, вақтида ўрнат ҳам кўрсатётган қуролисизланиш йўлидир. Энг аввало қуролиниш пойғасини тўхтатиш, сўнгра манвуд қурол-ароғларни томонлар баб-баравар ҳисобга олган ҳолда ва тенглик асосида қисқартириш. Бу йўл ҳақиқатдан ҳам тинчликка олиб борадиган ягона энг ишончли йўлдир.

Қуролиниш пойғаси, айниқса ядро қуроли пойғаси даҳшатли уруш хавфини кучайтириши билан бирга, ҳозир инсоният олоғида турган, ҳал этилиши зарур бўлган қанчадан қанча проблемаларнинг йўлида катта тўсиқ вужудга келтирмоқда. Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Баёнотида бу хуеусда, жумладан, шундай дейилади: «Фақат катта-катта моддий, интеллектуал ва бошқа ресурслар ноўрин сарфланганлиги оқибатида инсониятнинг ҳал қилинмай келинаётган вазибалари ҳаддан ташқари кўп». Бу — биринчи навбатда озиқ-овқат проблемасидир. Агар 1900 йили планетамиз аҳолиси 1 миллиард 600 миллион киши бўлган бўлса, 80 йил давомида 3 миллиардга қўпайиб, ҳозир 4 ярим миллиарддан оғди. Асримиз охиригача планетамиз аҳолисининг яна 1,5—2 миллиард кишига қўпайиши тахмин қилинмоқда. Ҳозирнинг ўзига планетамизда 500 миллион киши оч-

ликда, 1 миллиард киши эса ярим очликда яшамоқда. Навбатдаги проблема — ёқилга ва хом ашё муаммосидир. Сўнги 80 йил мобайнида дунёда ёқилнинг истеъмол қилиш 12 баравар ўсган. 25—30 йил ичида инсониятнинг ундан аввалги тарихи давомида ишлатилган ёқилга тенг ёқилғи ишлатилган. Наҳотки саноат ишлаб чиқаришининг ўсиши ёқилга бўлган талабни яна ҳам оширишга олиб келадиган бўлса, катта қўшимча ресурслар керак бўлади. Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш проблемаси-чи? АҚШнинг ракета-ядро, химиявий, бактериологик ва космосдаги урушларга қўраётган таёғарлиги ҳозирнинг ўзига табиатга катта зарар етказмоқда. АҚШда қуроляроғ ишлаб чиқариётган қорхоналар бошқа соҳалар билан боғлиқ қорхоналарга нисбатан дарё ва кўлларга 4 мартаба кўп заҳарли суюқлик моддаларини тўқмоқдалар. Олдин қуроляроғларни, айниқса, ядро, химиявий, бактериологик қуроляроғларни ишлаб чиқариш ҳамда сақлаш табиатга ҳам, инсониятга ҳам катта зарар келтирмоқда.

Юқориди айтиб ўтилган ва бошқа қатор проблемаларни ҳал этиш асосан қуролиниш пойғасини янгиловчи боғлиқдир. БМТнинг маълумотларига кўра, ҳозир бир йилда қуролинишга инсоният астрономи маблағ 650 миллиард доллар сарфламоқда. Қуролинишга ривожланётган мамлакатларга кўрсатилаётган ердамига нисбатан 20 баравар кўп маблағ сарфламоқда. Ҳарбий тадқиқотлар учун харажат эса 35 миллиард долларга етди. Ҳозир ҳарбий тадқиқот билан 5 миллион киши, 500 минг олим ва инженер шуғулланмоқда. Ана шу ресурсларнинг атиги бир қисмининигина граждон соҳасига йўналтириш — озиқ-овқат, ёқилғи, табиати муҳофаза қилиш, ривожланётган мамлакатлардаги қоғоқлиқни тўғатиш проблемаларини ҳал этиш, энг муҳими, хавфи қуролиниш пойғасини тўхтатишга имкон берган бўлур эди.

Ядро асрида тинч-тотув яшаш ва қуролисизланиш — инсониятнинг ўзини ва уни қўрашб турган табиатни, асрлар мобайнида яратган маданиятини сақлаб қўлиш ва уни янада ривожлантиришнинг ягона йўлидир. Турсун ҚОРАТОВ.

СССР ЁРДАМИ БИЛАН КИМУЛ, 2 январь. (ТАСС). Яқин вақт ичида Афғонистон пойтахтининг аҳолиси яна 520 та замонавий шинам авиатрига олади. АДР уй-жой қурилиши маҳамаси директорининг ўрибосари Абдул Самий Бахтар агентлигининг муҳбири билан суҳбатда шу маълумотни айтди. 11 та уй-жой биносидан ташқари савдо маркази, мактаб ва болалар боғчаси фойдаланиш учун топширилади. Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий кўмаги билан қурилган Кобул уй-жойлик комбинати муваффақиятли ишлаётганлиги тўғрилиқ шаҳардаги уй-жой қурилишини тез ривожлантириш имконияти туғилди. Комбинат ишлаётган йиллар мобайнида у ишлаб чиқарган конструкциялар ва деталлардан республина пойтахтда 1100 дан зиёд уй-жой биноси, 20 та болалар боғчаси, 7 та маъмурий бино, Кобул дарёси устига қўприк қурилди.

САН-ФРАНЦИСКО. Машинлар олмавий заҳарларни хатардан қўриқ Американинг Калифорния штатдаги Санта-Барбара шаҳри чеккаларида жойлашган посёлокларнинг 10 минг аҳолисини қўриқини мажбур бўлганлар. ЮПИ агентлигининг хабар беришича, табиий газини тозалайдиган заводда назорат йўқлиги натижасида хонадонларга юборилган газ тармоғига одамларнинг ҳаёти учун хавфили химиявий моддалар аралашиб қолган. Тозалаш ишлари туғатишга қадар аҳолига ўз уйларига қайтиб келиш таққиланган ва улар мактаблар, коллежлар билан оларда яшашга мажбур бўлимоқдалар. СОВУҚДАН ЗАРАР ● НЬО-ЙОРК. АҚШ тарихида мислсиз совуқлар мамлакатнинг жанубий шатлиридаги цитрус мева соҳасига катта зарар етказди. Маёбуотнинг маълумотларига кўра, Флориданинг ўзигагина апельсин ҳосилнинг тўртдан бир қисми ноубуд бўлган. Бунинг натижасида фермерлар 300—500 миллион доллар зарар кўрсатдилар. Техас штатинида цитрус мева ва шакарқаниш етиштирувчи фермерларнинг зарари 120 миллион доллардан кўпроқ баҳолашмоқда. Мутхассислар боззи жойларда Целисий ҳарорати билан 28 даражага қе дар тўшаётган совуқ бу йн. ҳосилни ҳам салбий таъсиқ кўрсатиши мумкин, деб хавф сирмоқдалар. 23 ЙИЛДАН СЎНГ ● РИМ. Миллидан юборилган тақ Удине шаҳридаги эгасини топиб бориница 23 йил керак бўлибди. Ҳат 382 километр йўлни 8400 кунда босиб ўтган. Бошқача қилиб айтганда, ҳар бир кунда атиги 45 метр йўл босган. Италия агентлигининг аъзисича, бу «кечкиши» Италия почта хизмати учун ўзига хос рекорддир.

ЯНГИЛИКЛАР 84

- Кишки таътил кунларида
• Замондошларимизни шарафлаймиз
• Адабиёт мухлислари, сизлар учун!

- Маррадан ўзган бунёдкорлар
• Анъаналар давом этади
• Илм ва фан оламида

КАНИКУЛ СОЗ ЎТМОҚДА

В. И. Ленин номли республика пионер ва ўқувчилар саройининг ўқувчиларнинг қишки каникул кунларига мўлжалланган программаси рағ-баранг. Шу кунлари саройимизнинг ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати «Юлдуз» ансамбли, «Парвоз» драма тўғраги, «Гунча» вокал-чолғу ансамбли, опера студияси ва бундан бадий-хаваскорлик тўғрақлари аъзолари ўз маҳоратларини тенгқурларига намойиш қилмоқдалар. Бундан ташқари бизда «Эшлар ижоди» кўргазмаси очилди, ракета ҳамда космик техниканинг ўтмиши, бутун кун ва келажак мавзуда оғакни журналлар ўтказилди. Олимлар, композиторлар, болалар ёзувчи ва шоирлари, мультипликация тарассомлари, турли насб эгалари билан учрашувлар уюштирилади.

3 январь куни Ўзбекистон пойтахтида болалар ва ёшларнинг фан, техника ва ишлаб чиқариш Бутуниттифоқ ҳафталиги очилди. Бунда қатнашинг учун республикамизнинг ҳамма об-ластидан ёш иختирочилар, конструкторлар, геологлар, физиклар, химик ва табиатшунослар Тошкентга йиғилди. Ҳафталик уларнинг фан ва техника тараққиётини жадаллаштиришга қўшаётган ҳиссалари кўриги бўлиб қолди. Қатнашчилар саройимизда очилган кўргазма ижоди кўргазмаси билан танишдилар, ёш астрономларнинг «Юлдуз» кинотга саёҳат мавзуда ўтказилган кечасида иштирок этидилар.

Республика «Гулхан» пионер штабнинг 6 январь куни бўлиб ўтган анъанавий йиғилишида пионер зардор меҳнат деб йиллигида амалга оширилган ишлар ҳақида рапорт топширилди. Унда «Оқ олтун» операциясининг актив қатнашчилари ҳам иштирок этадилар. Улар ивановлик ту-

О И Л А ҚУВОНЧИ

Тошкентдаги бу оилда тўрт авлод вақили яшайди. Улар анъанави кўра, Янги йилни ҳар дом бирга кутиб олишади. Са-нобар Азимова Шокирлар оиласининг энг улуғи ҳисобланади. У 75 ёшда. Тўртинчи авлодининг вақили — Муҳаббат Янги йил бўсағасида дунёга келди.

Ф. Курбонбоев фотолари. (УзТАГ).

ЖУРНАЛХОНЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишлаган Наманган об-ластида «Шарқ юлдузи» журнади кунлари ўтказилди. Кунлар иштирокчилари Наманган шаҳри, Наманган, Задар, Чортоқ районлари меҳнатқашлари билан учрашдилар, қорхоналарда ишчилар, колхоз-совхоз далаларида янги 1984 йил пахтаси учун замин яратётган деҳқонлар билан суҳбатлашдилар. Наманган районидagi Девжинский номили колхозда «Шарқ юлдузи» журнади кутубхонаси ташкил этилди.

Учрашувларда меҳнатқашлар, студентлар, ўрта мактаб ўқувчилари сўзга чиқдилар. Кўпмиллатли адабиётимизнинг бугунги муваффақиятлари, «Шарқ юлдузи» журнадида босилган асарлар тўғрисидаги ўз мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар, истақлари, танқидий фикрларини ҳам айтдилар. «Шарқ юлдузи» кунлари иштирокчилари — журнал бош редактори, филология фанлари доктори Пирмаган Шермухамедов, ёзувчи ва шоир Анвар Эшонов, адаб Виктор Устинов, наманганлик шоирлардан Ҳабиб Саъдулла, Эрмат Нурматов, Жўра Раҳим ва бошқалар Коммунистик партияни, доҳий Ленинни, совет халқи Улуғ Ватан урушида қўзонган Буюк Ғалабани, замондошларимизнинг қаҳрамонлиқларини тараннум этгани асарларидан ўқидилар, ҳаёт ва адабиёт муносабатлари ҳусусида ўз фикрларини баён этидилар.

«ХУШНАВО» ЗАВҚИ

Республикамизда оригинал репертуари, ўзига хос ижрочилиги билан эътибор қозонган халқ хаваскорлик коллективлари анъанави. Уларнинг кўпини бугунги кунда республикамизда яхши билишди. Турли насб билан ишлашса ҳам, бир ансамблга ушша халқ ижодкорлари пахта йиғим-терми мавсумида, турли юбилейлар муносабати билан ўтказилган ижодий мусобақаларда, республика ва мамлакат миёсида ўтказилган кўрик-конкурсларда бирдай муваффақиятга қатнашиб келмоқдалар. Ана шундай халқ ашула ва ракс ансамблидан бири Косоншой шаҳрининг «Хушнаво» ансамблидир.

инжросидаги кўшиқларни «Наам ва наво», «Ўзбекистон куйлагай», «Биз Наманганданмиз», «Санъат саодатимиз» кўрсатувларида тинглаган. А. Мамажонов об-ласт Ленин комсомоли мукофотининг лауреати. Ансамбль мунтазам равишда дала шийпонларида, чорва фермаларида, кўрилик участкаларида бўлиб, халқ хўжалигининг турли соҳаларида меҳнат қилаётган замондошларимизга маданий хизмат кўрсатади. У ақинда Чотқол тоғининг Оқ-заурда концерт берди. Чорвадорлар «Хушнаво»нинг завқли тароналаридан мамнун бўлидилар. Ҳаваскорлик коллективи ақин кунларида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишлаган махсус концерт программаси таёрламаса.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ 3 ЯНВАРЬ, СЕШАНБА МОСКВА-1. 9.00 — Время. 9.40 — Музыкальный спектакль. 10.20 — Музыкальная мюзикла. 11.20 — Убайтан йилнинг сўнгги кечаси. Вадийн фильм. 12.35 — Капитан Врунгелининг саргузаштлари. Мультфильм. 3- ва 4-сериялар. 12.55 — 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Хужжатли фильм. 15.50 — Концерт. 16.10 — Сенинг ле-

нича кутубхонанг. 16.40 — Уф. 17.40 — Мухбирларимиз хикоя қиладилар. 18.10 — Электрониканинг саргузаштлари. Вадийн фильм. 2-серия. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультфильмлар. 20.05 — К. Дебюсси. Образлар. 20.30 — Хужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Тулин оя. Телеспектакль. МОСКВА-И. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Хужжатли фильм. 9.50 — Август ойининг об-ҳавоси. Вадийн фильм. 11.00 — Вудильник. 11.30 — Л. Со-

ЕР БАҒРИ УЧУН

Козогистон политехника институтининг олимлари яратган электрон «фотокўз» ер бағрига боқишга ёрдам беради. Бу ангилан Олтой руда конларида давлат синовларида яхши ўтди.

Геологик тадқиқотлар янги методига алоқичлар ишла-тадиган фансимиль алоқа принципи асос қилиб қўйилган. — дейди аппарат авторларидан бири институт кафедрасининг доцент К. Бата-лов. — Фансимиль алоқада фотосуратнинг энг аниқ нус-хасини олиш мумкин. Аниқ шу хусусият чуқур разведка кудуги деворларининг аниқ фотоманзарасини юборишга имкон беради.

Геологлар телефотометри ярдари ер бағрининг тузили-ши тўғрисида энг аниқ маълумотларни дарров оладилар ва натижада кимматга туша-диган разведка шахталарини қазиниб таомилла воз ке-чиш мумкин бўлади. (ТАСС).

«ЕТТИ ОҒАЙНИ»ГА ЁРДАМ

Катта Кавказ тоғининг ёнбағридаги ноёб даразтзор «Етти оғайни» деб муҳофазга қилинадиган бўлди. Битта катта илдиздан ўсган етти тана даразтга шундай ном берилишига сабаб бор. Олимлар кенга дубининг ёши минг йилга яқинлашди, деб ҳисобламоқдалар. Шунча аяқ ичиди етти оғайни, албатта,

АХБОРОТ

ҚОРАҚАЛПОГИСТОН АССР ИЛГОРЛАР САФИДА КИЧКИНТОЙЛАР УЧУН

Махсус дренаж қурилиши трести қурувчилари 47 ми-лион 234 миң сўмлик қу-рилиш-монтаж ишларини битказиб, ўн биринчи беш йилликнинг уч йиллик пла-нини мудатидан уч ой ол-дин бажаришга эришган эдилар.

Улар Туямўйин — Нукус водопровод қурилишини тез суръатлар билан олиб бормоқдалар. Утган йил давоми-да Туямўйин — Нукус во-допровод трассасида салкам 900 миң куб метр тупроқ ишлари бажарилди ва 38 километрик трасса қурили-ши битказилди.

Булардан ташқари шаҳар ва район марказларини о.ғи-зоқ сувлардан тозалашда ҳам маълум ишлар амалга оширилмоқда. Нукус шаҳри-да, шунингдек, Эшликбай, Тўртқул, Беруний, Чимбой, Хўжайли районларида гори-зон, вертикал қувур ўқи-зиш ишлари илдам олиб бо-рилмоқда.

Қурилиш объектларида фан ва техника ютуқлари, илгор тажрибаларининг я-қо-ри қилиниши яхши самара бермоқда. Меҳнат унумдо-лиги ўтган йилнинг шу вақ-тидагига нисбатан 6,6 про-цент ошди.

Беруний районидagi ёр заводи қишда қурилиб иш-та туширилган болалар бор-ча-қили 140 жажжи ўғил-қизни ўз бағрига олди. Бу-ни «Рескохозстрой» трести-га қарашли механизация-лашган қўйма колонна қу-рувчилари бунёд этдилар. Бу ерда кичкинтойларнинг яйраб-йишаб ўсшлари учун ҳамма шароит яратилган.

ЭЛ ФАРЗАНДИ

Еш драматург К. Раҳмо-новнинг «Эл фарзанди» деб номланган бир ақли пьеса-си Қорақалпоғистон об-ла-сти тартия ташкилотларида узоқ йиллар ишлаган, тартия саф-ларининг бирлиги ва жи-сп-лиги учун қураилган Алла-ёр Дўстназаровнинг ҳаёти ва меҳнат фаолиятига бағиш-ланган.

Бу пьеса Қораўзақ рай-они халқ театри ижодий кол-лективи томонидан саҳна-лаштирилди. «Эл фарзанди» спектакли Қорақалпо-ғистон АССР ва Қорақалпо-ғистон об-ласт тартия таш-килотининг 60 йиллигига бағишланган.

Р. ЭШИМБЕТОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ

БАҲСЛАР ВА ФОЛИБЛАР

• ХОККЕЙ, Швецияда ёш-лар ўртасида ўтказилган жаҳон чемпионатида СССР тарна командаси муваффақ-иятли куч синашмоқда. Ёш-ларимиз навбатдаги учрашувини СССР командаси билан ўт-казиб (6:4), яна бир ғалаба-га эришдилар. Ҳозир совет хоккейчилари беш ғалаба би-ла пешқадамлик қилишмоқ-да. Кеча улар Канада коман-даси билан учрашдилар.

• ВОЛЕЙБОЛ, Самарқанд-да Бутуниттифоқ тоғрисидаги суъба Б. Маржаков хотира-си бағишлаган ўтказилган мусо-бака йқунланди. Бутуниттифоқ турнирида ўн команда ишти-рок этиди. Самарқанднинг «Ки-нап» заводи волейболчилари учрашувларини муваффақият-ли ўтказиб, биринчи ўрнини олишди. Челябинскнинг «Ал-маз» ҳамда тожикистонлик волейболчилар иккинчи ҳамда учинчи ўрнларини эгаллади-лар.

Шундай қилиб, футболчиларимиз уч учрашувдан бирда ғалабага эришиб, иккинчисини дурани қилган ҳолда учинчи учрашувда ютқазилди.

«Футбол — хоккей» ҳафта-лик газетаси саволларга олинган жавобларга кўра, моск-валлик спартакчи Федор Че-реиков утган йилнинг «Энг ахши футболчиси» номига сазовор бўлди. Унинг коман-дадоши Р. Дасаев билан тбилисклик динамочи А. Чивад-зе иккинчи ва учинчи ўрни-ларини олишди.

• ВОЛЕЙБОЛ, Самарқанд-да Бутуниттифоқ тоғрисидаги суъба Б. Маржаков хотира-си бағишлаган ўтказилган мусо-бака йқунланди. Бутуниттифоқ турнирида ўн команда ишти-рок этиди. Самарқанднинг «Ки-нап» заводи волейболчилари учрашувларини муваффақият-ли ўтказиб, биринчи ўрнини олишди. Челябинскнинг «Ал-маз» ҳамда тожикистонлик волейболчилар иккинчи ҳамда учинчи ўрнларини эгаллади-лар.

Болаларинизга уқиб берини

ЧАНГЮТАР

Электрга Улаб қўйсанг, Қўлогинин Бураб қўйсанг, Ғир-ғир Юриб кетаман. Уринтирмай Деб ойингиз, Бир зумдайёнг Уй-юндайи Софтозода этаман. Хизмат зўр Чангютарман, Жонга хузур — Чангютарман. Чангютар бор Экан дея, Чаққон, дастёр Экан дея, Ҳар қаерда Етиб келма, Чанг, тупроққа Ботиб келма.

КИМ НИМАНИ ТАШИЙДИ?

Хат ташувчи Хат ташийди, Хат ташийди, Ҳамма унга Раҳмат дейди, Раҳмат дейди, Ашир тоғам Қурилишга

ХАСАН-ҲУСАН

Мақтабига Бирга бориб, Бирга келар, Ҳасан қайси, Ҳусан қайси — Уйдагилар Зўрға билар. Бошқалар ҳам Аиратолмас Иқовини Бир-бирдан, Уртоқлар Аиратина Фақатгина Бир «сириндан»: Ҳасанжон деб Аташад Баҳолири «Бешлигини, Ҳусанжон, деб Аташад «Иккиньюга» Эшлигини.

ШОДИ САТТОР. ДУШАНБА.

Мақтабига Бирга бориб, Бирга келар, Ҳасан қайси, Ҳусан қайси — Уйдагилар Зўрға билар. Бошқалар ҳам Аиратолмас Иқовини Бир-бирдан, Уртоқлар Аиратина Фақатгина Бир «сириндан»: Ҳасанжон деб Аташад Баҳолири «Бешлигини, Ҳусанжон, деб Аташад «Иккиньюга» Эшлигини.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

қабри. Нараян қишлоғидagi табиат қаваскорлари дубини қуриган шоҳларини кесиб, таналаридаги жароҳатларини даволадилар. «Етти оғайни» дубзори М. Горький номили совхоз тер-риториясида жойлашган. Урмон хўжалигининг ходимлари ва қишлоқ мактаб ўрмончилиги-нинг аъзолари ундан доммо

хабар олиб турадилар. Улар ҳар йили дуб кўчатлари ўт-каздилар, уларни парвариш қи-либ турадилар. Бу массив та-биат ёдгорлиги деб эълон қилинчи давлат муҳофазасига олинди.

Ҳачмас, Озарбайжон ССР, [ТАСС мухбири].

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ДЕЛАМА ЭЪЛОМЛАР

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълими министрининг

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ЙўЛЛАР ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра мудири: илмий ком-мунизм асослари (профессор); кафедра профессори: физи-ка.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой. Мууроаат учун адрес: Тош-кент шаҳри, ГСП, К Маркс кўчаси, 32-уй. Кадрлар бўли-ми.

Халқлар дўстлиги орденли В. В. КУЙВИШЕВ НОМИДАГИ САМАРҚАНД КООПЕРАТИВ ИНСТИТУТИ

товаршунослик ва озиқ-ов-нат моллари савдосининг таш-кил этиш кафедрасининг про-фессори, фан доктори

вакант вазифасига КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 30 ян-варгача. Хужжатлар қуйдаги адрес-га юборилсин: Самарқанд ша-ҳри, Коммунистическая кўча-си, 41-уй, кадрлар бўлими.

Н. И. ВАВИЛОВ НОМИДАГИ БУТУНИТТИФОҚ УСИМЛИК-ШУНОСЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИНИНГ УРТА ОСИЕ ФИЛИАЛИ

дала оқиллари лаборатория-си мудири (фан кандидати) ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 15 кун. Мууроаат учун адрес: Тош-кент об-ласт, Оржоникидзе райони, «Вотаника» алоқа бў-лими.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «ЎЗБЕКИДРОЭНЕРГОСТРОЙ» трестининг

УҚУВ КОМБИНАТИ

Бульдозер машинисти, элентер-газ пайвандчиларин тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Уқиб муддати 3—4 ой. Ҳар ойда 75 сумдан стипен-дия тўланади.

Уқувчилар ётоқхона билан таъминланадилар. Курсларни тугатганлар Ново-ангрен ГРЭСи, Муборак ТЭЦи, Толлимаржон ГРЭСи ва Тош-кент шаҳридаги қурилиш об-ъектларида ишга юбориладилар.

Машгулотлар 5 январда бошланади. Мууроаат учун адрес: 700170, Тошкент шаҳри, Комсомол 40 йиллиги кўчаси, 39 «а»-уй. Те-лефон 66-09-02.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг

У. О. ОРИПОВ НОМИЛИ ЭЛЕКТРОНИКА ИНСТИТУТИ

юза ва ўта юза ҳодисалар лабораториясининг илмий ил-мий ходими

вакант вазифасига КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 29 январгача. Хужжатлар институт дирек-тори номига қуйдаги адрес бўйича юборилсин: 700052, Тошкент шаҳри, Обсерватория кўчаси, 85-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМИЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3/1 да Уйқудаги гу-зал (12.00), Севилья сартошо-ли (19.30), 4/1 да Золушани (12.00), Кармен (19.30), 5/1 да Жизель (12.00), 6/1 да Жизель (12.00), 7/1 да Иянора (19.30).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Цирда арча» Катта Янги йил томошалари (10.00, 13.00, 16.00, 19.30).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР Телевидение Радио 3 ЯНВАРЬ, СЕШАНБА